

J B Jongkind

(1819-1891)

*Si vous voulez m'adresser
votre bonne et
bienveillante amitié*

J. B. Jongkind à son ami Eugène Smits, le 7 nov. 1865

Association loi de 1901 (France n° 23106P),
Paris. - fondée en 1970.

112 rue Compans, 75019, Paris, France.

Johan Barthold JONGKIND (1819-1891).

Biographie.

Het leven

Biography.

1 8 0 5

Mariage de ses parents : Gerrit Adrianus Jongkind (1776-1836) épouse Wilhelmina van der Burght (1783-1855), à Hoeven, près de Zevenbergen.

Huwelijk van zijn ouders : Gerrit Adrianus Jongkind (1776-1836) trouwt met Wilhelmina van der Burght (1783-1855) te Hoeven, nabij Zevenbergen.

Marriage of his parents: Gerrit Adrianus Jongkind (1776-1836) married Wilhelmina van der Burght (1783-1855), in Hoeven, near Zevenbergen.

1 8 1 9

Johan-Barthold naît le jeudi 3 juin 1819 à Lattrop près d'Ootmarsum, province d'Overijssel, à l'est de la Hollande, huitième de dix enfants. Marie, dite Joséphine, Borrhée naît la même année à Namur.

Johan-Barthold wordt geboren op donderdag 3 juni 1819 in Lattrop nabij Ootmarsum, gemeente Denekamp in Overijssel, in het Oosten van Nederland, als achtste van tien kinderen. Marie, bekend als Joséphine, Borrhée wordt in datzelfde jaar in Namen geboren.

Johan-Barthold was born on Thursday 3 June 1819 in Lattrop near Ootmarsum, province of Overijssel, in the eastern part of the Netherlands, the eighth of ten children. Marie, known as Joséphine, Borrhée was born in the same year in Namur.

Monument marquant l'emplacement de la maison natale de Jongkind à Lattrop (overijssel) Pays-Bas. Frensdorferweg.

Inauguration
le samedi 26 septembre 2015..

La maison natale telle qu'elle était vers 1950 avant d'être démolie.

1 8 2 0

Son père est nommé percepteur à Vlaardingen. La famille déménage. Johan-Barthold passera sa jeunesse dans cette ville et la ville de Maassluis, toutes deux le long de la Meuse à l'ouest du port de Rotterdam.

Zijn vader wordt in Vlaardingen tot belastingambtenaar benoemd. De familie verhuist en Johan-Barthold brengt zijn jeugd door in voornoemde stad en eveneens in Maassluis, beide steden aan de Maas gelegen, ten westen van de haven van Rotterdam.

His father is named tax collector in Vlaardingen. The family moves. Johan-Barthold will spend his youth in this city and in the town of Maassluis, both situated along the river Maas, west of the Rotterdam harbour.

J B Jongkind

(1819-1891)

*Si vous voulez m'adresser
votre bonne et
bienveillante amitié*

J. B. Jongkind à son ami Eugène Smits, le 7 nov. 1865

Association loi de 1901 (France n° 23106P),
Paris. - fondée en 1970.

112 rue Compans, 75019, Paris, France.

1 8 3 5

Johan-Barthold quitte l'école et entre comme tabellion chez un notaire.

Johan-Barthold verlaat de school en gaat werken als notarisklerk.

Johan-Barthold leaves school and starts work as a clerk at a notary's office.

1 8 3 6

Le 18 juillet, son père meurt à Gouda où il avait été nommé en 1834.

Op 18 juli overlijdt zijn vader te Gouda, na zijn benoeming aldaar in 1834.

On 18 July his father dies in Gouda where he was appointed in 1834.

1 8 3 7

Jongkind convainc sa mère, qui a confiance en son fils, de le laisser entrer dans la carrière de peintre. Johan Barthold fréquente la "Tekenenacademie" à La Haye.

Jongkind overtuigt zijn moeder, die veel vertrouwen in hem heeft, om hem een toekomst te laten kiezen als kunstschilder en hij gaat studeren aan de Tekenenacademie in 's-Gravenhage.

Jongkind persuades his mother, who has confidence in her son, to let him choose a painting career. Johan Barthold attends the "Tekenenacademie" in The Hague.

1 8 3 8

À La Haye, il a pour professeur le peintre Andreas Schelfhout (1787-1870).

Zijn leermeester in 's-Gravenhage is de kunstschilder Andreas Schelfhout (1787-1870).

In The Hague, his teacher is the painter Andreas Schelfhout (1787-1870).

1 8 3 9

Premiers contacts avec Charles Rochussen (1815-1894) qui devient son ami. Ils demeurent tous deux sous le même toit. Par Rochussen il entre en contact avec Van Bronkhorst qui est le secrétaire du Prince d'Orange et qui sera, plus tard, un trait d'union entre l'artiste et le futur Guillaume III.

Eerste contacten met Charles Rochussen (1815-1894) waarmee hij bevriend raakt. Ze betrekken samen een woning. Via Rochussen komt hij in contact met Van Bronkhorst, secretaris van de Prins van Oranje, die een relatie tot stand brengt tussen de kunstenaar en de toekomstige Koning Willem III.

First contacts with Charles Rochussen (1815-1894) who becomes his friend. They live under the same roof. Through Rochussen he meets Van Bronkhorst, the secretary of the Prince of Orange, who will later create a link between the artist and the future William III.

1 8 4 2 - 1 8 4 3

Afin de subvenir à ses besoins, il organise quatre tombolas dont chacune a pour lot un de ses tableaux.

Om in zijn onderhoud te voorzien organiseert hij vier loterijen, waarin telkens één van zijn werken de hoofdprijs is.

To subsidise his needs, he organises four raffles, each with one of his paintings as a winning prize.

1 8 4 5

À La Haye, le 17 novembre, inauguration de la statue de **Guillaume le Taciturne** (1533-1584), œuvre du sculpteur le comte E. de Nieuwerkerke (1811-1892), qui deviendra surintendant des beaux-arts à Paris, sous Napoléon III. Le comte E. de Nieuwerkerke assiste à la

Op 17 november wordt in 's-Gravenhage het standbeeld van Willem de Zwijger (1533-1584) ingehuldigd, een werk van beeldhouwer graaf E. de Nieuwerkerke (1811-1892). Deze wordt later benoemd tot hoofdopzichter voor de schone kunsten in Parijs, onder

In The Hague, on 17 November, inauguration of the statue of **William the Silent** (1533-1584), by the sculptor Count E. de Nieuwerkerke (1811-1892), who will become superintendent of fine arts in Paris under Napoleon III. Count E. de Nieuwerkerke

J B Jongkind

(1819-1891)

Je vous voulerai m'accompagner
votre femme et
brevellante amiche

J. B. Jongkind à son ami Eugène Smits, le 7 nov. 1865

Association loi de 1901 (France n° 23106P),
Paris. - fondée en 1970.

112 rue Compans, 75019, Paris, France.

cérémonie accompagné, entre autres, du peintre Eugène Isabey (1803-1886). Ce dernier rend visite à Jongkind et, après avoir vu ses travaux, l'invite à venir le rejoindre, comme élève, dans son atelier à Paris. Van Bronkhorst, secrétaire du Prince d'Orange, recommande Jongkind au Prince qui accorde à Jongkind les subsides. Jongkind prend des leçons de français que, toute sa vie et en dépit des nombreuses années passées en France, il prononcera et écrira avec beaucoup de fantaisie! La statue de **Guillaume le Taciturne** est toujours visible aujourd'hui sur le Noordeinde à La Haye.

Napoleon III. Graaf E. de Nieuwerkerke neemt deel aan de inhuldigingsceremonie, onder meer in gezelschap van kunstschilder Eugène Isabey (1803-1886). Isabey bezoekt Jongkind en nodigt hem uit, na diens werk te hebben gezien, als zijn leerling te komen studeren in zijn atelier in Parijs. Van Bronkhorst, secretaris van de Prins van Oranje, beveelt Jongkind aan de Prins van Oranje aan, die hem een beurs verstrekt om zijn verblijf in Parijs te bekostigen. Jongkind volgt Franse les, maar zal zijn hele leven, zelfs na een verblijf van vele jaren in Frankrijk, het Frans met veel fantasie blijven uitspreken en schrijven! Het standbeeld van **Willem de Zwijger** is nog altijd te zien aan het Noordeinde te 's-Gravenhage.

participates in the inauguration ceremony, accompanied among others by the painter Eugène Isabey (1803-1886). Isabey pays a visit to Jongkind and, after having seen his work, invites him to become his student in his Paris studio. Van Bronkhorst, secretary of the Prince of Orange, recommends Jongkind to the Prince who grants a subsidy to Jongkind enabling him to go to Paris. Jongkind takes lessons in French which, all his life and in spite of the number of years spent in France, he will pronounce and write with a lot of fantasy! The statue of **William the Silent** can still be seen today at the Noordeinde in The Hague.

1 8 4 6

En mars, il part pour Paris. Il entre à l'atelier d'Eugène Isabey. Il a 27 ans.

À Paris, Jongkind se lia avec de nombreux amis belges qui étaient pour lui des compatriotes néerlandais. Jusqu'en 1830, ils furent de réels citoyens néerlandais vivant dans le sud des Pays-Bas. Mais une révolution, en 1830, dans le sud des Pays-Bas engendra la sécession d'un nouvel État, la Belgique; après des confrontations militaires intermittentes et de longues négociations, le Royaume de Belgique fut formellement reconnu comme un État indépendant au Traité de Londres en 1839 tant par les grandes puissances européennes que par le Roi des Pays-Bas.

In maart vertrekt hij naar Parijs. Hij trekt in bij Eugène Isabey. Hij is dan 27 jaar oud.

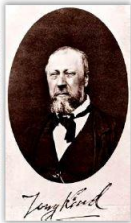
In Parijs vergaarde Jongkind veel Belgische vrienden die voor hem aanvoelden alsof ze Nederlanders waren. Tot 1830 waren ze allen inderdaad Nederlandse staatsburgers geweest, woonachtig in het zuiden van Nederland.

Maar een revolutie in 1830 in het zuidelijke gedeelte van Nederland leidde tot de afscheiding van een nieuwe staat, België; na enkele militaire confrontaties en langdurige onderhandelingen werd het Koninkrijk van België formeel erkend

als een onafhankelijke staat, in het Verdrag van Londen in 1839, door de Europese grootmachten alswel door de Koning van Nederland.

In March he leaves for Paris. He joins the studio of Eugène Isabey. He is 27 years old.

In Paris, Jongkind acquired a lot of Belgian friends who to him felt they were fellow-Dutchmen. Up to 1830 they actually had indeed all been Dutch citizens living in the south of the Netherlands. But a revolution in 1830 in the southern part of the Netherlands led to the secession of a new state, Belgium; after intermittent military confrontations and lengthy negotiations, the Kingdom of Belgium was formally recognized as an independent state at the Treaty of London in 1839 by the European great powers and well as by the King of the Netherlands.

J B Jongkind

(1819-1891)

Si vous voulez m'adresser
votre bonne et
bienveillante amitié

J. B. Jongkind à son ami Eugène Smits, le 7 nov. 1865

Association loi de 1901 (France n° 23106P),
Paris. - fondée en 1970.

112 rue Compans, 75019, Paris, France.

1 8 4 7

Premier voyage en Normandie, en Bretagne. Fréquente aussi l'atelier de F.E. Picot (1786-1868) et d'Alex Dupuis (xxxx-1854). Il entre en relation avec

Eerste reis naar Normandië en Bretagne. Hij komt geregeld in het atelier van F.E. Picot (1786-1868) en van Alex Dupuis (xxxx-1854). Hij knoopt relaties aan met en anderen

First trip to Normandy and Brittany. He also frequents the studios of F.E. Picot (1786-1868) and of Alex Dupuis (xxxx-1854). He gets to know

Eugène Cicéri (1813-1890), Kuytenbrouwer (1821-1897), Mme O'Connell (1823-1885), Antoine Etex (1808-1888), Théodore Chassériau (1819-1856), Isidore Pils (1813-1875), William-Adolphe Bouguereau (1825-1905), Alexandre Cabanel (1823-1889), Félix Ziem (1821-1911)

et d'autres.

en anderen.

and others.

1 8 4 8

Participe pour la première fois au Salon. Il retourne en Hollande en juin pour n'en revenir qu'en décembre. Il séjourne du 24 juin au 2 juillet avec Andreas Schelfhout, au palais Het Loo.

Eerste deelname aan "de Salon". Terugreis naar Nederland in juni, waar hij tot december blijft. Van 24 juni tot 2 juli verblijft hij samen met Andreas Schelfhout in het paleis "Het Loo".

Exhibits in the Salon for the first time. He returns to the Netherlands in June, staying until December. From 24 June to 2 July he stays with Andreas Schelfhout at the palace Het Loo.

1 8 4 9

On le surnomme *le peintre de la Seine*.

Hij krijgt de bijnaam *schilder van de Seine*.

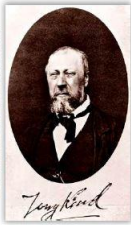
He is nicknamed *painter of the Seine*.

1 8 5 0

Voyage assez prolongé en Normandie; il visite Honfleur, Fécamp, Yport, Saint-Valery-en-Caux ... Il pousse jusqu'en Bretagne avec Eugène Isabey. Il participe au Salon. Fait connaissance de Joséphine, Clara, Mathilde... et d'autres. Isabey le prend de plus en plus sous sa protection, comme un père, Jongkind; il montre de l'intérêt à ses travaux et le tance quand le jeune peintre s'éloigne de la bonne route et qu'il met ainsi en danger le talent dont il fait preuve.

Een verlengde reis naar Normandië, waar hij Honfleur, Fécamp, Yport, Saint-Valery-en-Caux... bezoekt. Hij reist door tot in Bretagne met Eugène Isabey. Hij neemt deel aan "de Salon". Ontmoet Joséphine, Clara, Mathilde ... en anderen. Isabey beschermt Jongkind in toenemende mate als een vader, toont interesse in zijn werk en scheldt hem uit als hij van het rechte pad afdwaalt en zijn bewezen talenten in gevaar brengt.

Rather prolonged journey in Normandy where he visits Honfleur, Fécamp, Yport, Saint-Valery-en-Caux ... He pushes on into Brittany with Eugène Isabey. He exhibits in the Salon. Gets to know Joséphine, Clara, Mathilde... and others. Like a father, Isabey takes Jongkind more and more into his protection, shows interest in his works and scolds him when the young painter strays from the straight path and thus endangers his already proven talent.

J B Jongkind

(1819-1891)

Je vous voulez en remercier
votre bannière et
bienveillance amicale

J. B. Jongkind à son ami Eugène Smits, le 7 nov. 1865

Association loi de 1901 (France n° 23106P),
Paris. - fondée en 1970.

112 rue Compans, 75019, Paris, France.

1 8 5 1

Le Salon, qui avait ouvert ses portes le 30 décembre 1850, ferme le 30 janvier. L'État français achète une toile à Jongkind (Musée d'Amiens).

En compagnie de M. et Mme Isabey, il se rend en Normandie, visite Le Havre, Abbeville, Rouen. Il pousse jusqu'en Bretagne où Morlaix, Brest, Landerneau, Châteaulin, Douarnenez ont droit à sa visite.

De Salon, die zijn deuren had geopend op 30 december 1850, sluit op 30 januari. De Franse staat koopt een schilderij van Jongkind (Musée d'Amiens).

In het gezelschap van de heer en mevrouw Isabey gaat hij naar Normandië, bezoekt Le Havre, Abbeville, Rouen. Hij trekt verder door naar Bretagne en bezichtigt Morlaix, Brest Landerneau, Châteaulin en Douarnenez.

The Salon, which had opened its doors on 30 December 1850, closes on 30 January. The French state buys a painting by Jongkind (Musée d'Amiens).

In the company of M. and Mme Isabey he goes to Normandy, visits Le Havre, Abbeville, Rouen. He goes on to Brittany where he visits Morlaix, Brest, Landerneau, Châteaulin and Douarnenez.

1 8 5 2

Salon, il obtient la médaille de 3ième classe. C'est l'année où Gustave Courbet (1819-1877) expose au Salon **Enterrement à Ornans**. Fait la connaissance de Constant Troyon (1810-1865), Pierre-Antoine Bonnardel (1824-1856)... Jongkind se plaint de sa santé qu'il ne ménage pas par une conduite exemplaire et sobre. En décembre de cette année il reçoit la dernière mensualité versée par le Prince d'Orange, devenu roi de Hollande; soucis d'argent. Il ne cessera de penser, jusqu'à la fin de ses jours, mais bien à tort, que cette pension lui a été supprimée suite à des rapports malintentionnés faits au Prince d'Orange par des « espions ».

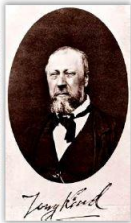
Année probable de la rencontre avec Emmanuel Sano (1822 Anvers-1878 Paris) qui lui sera un précieux soutien amical et financier.

Hij ontvangt de medaille derde klasse op de Salon. Dit is het jaar waarin Gustave Courbet (1819-1877) zijn **Begravenis in Ornans** tentoonstelt op de Salon. Hij ontmoet Constant Troyon (1810-1865), Pierre-Antoine Bonnardel (1824-1856) ... Jongkind beklagt zich over zijn gezondheid, waar hij niets voor doet door een voorbeeldig en sober gedrag. In december van dat jaar ontvangt hij voor het laatst zijn toelage, hem geschonken door de Prins van Oranje, die intussen koning is geworden. Geldzorgen ontstaan. Hij zal tot het einde van zijn dagen blijven denken dat zijn toelage werd ingetrokken omdat "spionnen" negatieve berichten over hem zonden aan Koning Willem III.

Waarschijnlijk in dit jaar ontmoette hij Emmanuel Sano (1822 Antwerpen – 1878 Parijs), die voor hem een grote steun zal zijn in vriendschap en financiële zaken.

At the Salon, he receives the 3rd class medal. This is the year when Gustave Courbet (1819-1877) displays **Funeral in Ornans** in the Salon. Gets to know Constant Troyon (1810-865), Pierre-Antoine Bonnardel (1824-1856)... Jongkind is complaining of his health that he does not take care of with an exemplary and sober behaviour. In December of this year he receives the last monthly allowance granted by the Prince of Orange, who in the meantime became king of The Netherlands. Money worries. He will never stop thinking until his last days, wrongly, that his pension had been discontinued following fallacious reports made to the Prince of Orange by « spies ».

Probably in this year he met Emmanuel Sano (1822 Antwerp – 1878 Paris), who will give him valuable support in friendship and financial matters.

J B Jongkind

(1819-1891)

Je vous voulez en remercier
votre bannière et
bienveillance amicale

J. B. Jongkind à son ami Eugène Smits, le 7 nov. 1865

Association loi de 1901 (France n° 23106P),
Paris. - fondée en 1970.

112 rue Compans, 75019, Paris, France.

1 8 5 3

Fréquente les cafés. Rencontre Gustave Courbet, Thomas Couture (1815-1879), Célestin Nanteuil (1813-1873), Nadar (1820-1910)... Vend quelques peintures et aquarelles, surtout par l'entremise de ses amis. L'État français lui achète une des toiles du Salon (Musée d'Angers).

Hij bezoekt cafés. Ontmoet Gustave Courbet, Thomas Couture (1815-1879), Célestin Nanteuil (1813-1873), Nadar (1820-1910) ... Verkoopt wat schilderijen en aquarellen, vooral door bemiddeling van zijn vrienden.

De Franse staat koopt een schilderij van hem uit de Salon (Musée d'Angers).

Frequents the cafés. Meets Gustave Courbet, Thomas Couture (1815-1879), Célestin Nanteuil (1813-1873), Nadar (1820-1910)... Sells some paintings and watercolours, particularly through his friends.

The French state buys one of his paintings from the Salon (Musée d'Angers).

Au début du mois de septembre, il se rend à Londres, invité par son ami anglais John Burley Waring (1823-1875). Il y séjourne une semaine.

(Voir - Zie - See [Bulletin de la Société des Amis de Jongkind, B43HS02, 31-12-2012 - leaflet](#)).

Begin september gaat hij naar Londen, uitgenodigd door zijn Engelse vriend John Burley Waring (1823-1875). Hij blijft een week.

In early September he goes to London, invited by his English friend John Burley Waring (1823-1875). He stays a week.

1 8 5 4

Peint à Paris et en banlieue. Entre en contact avec Poulet-Malassis, Alfred Cadart (1828-1875).

Hij schildert in Parijs en buitenwijken. Komt in contact met Poulet-Malassis, Alfred Cadart (1828-1875).

Paints in Paris and its suburbs. Comes into contact with Poulet-Malassis, Alfred Cadart (1828-1875).

1 8 5 5

Sa mère décède le 23 août. Salon. N'obtient aucune récompense. Le dépit et des soucis de toutes sortes le font fuir dans son pays natal où il est de retour à la fin du mois de novembre. Il visite Bruxelles, Utrecht, Amsterdam. Il s'installe à Rotterdam.

Zijn moeder overlijdt op 23 augustus. Hij valt niet in de prijzen bij de Salon van dat jaar. Ergernis en allerhande zorgen drijven hem terug naar zijn geboorteland, waar hij eind november aankomt. Hij bezoekt Brussel, Utrecht, Amsterdam. Hij vestigt zich in Rotterdam.

His mother dies on August 23. Does not receive any awards at the Salon. Resentment and all kinds of worries drive him back to his native country where he arrives at the end of November. He visits Brussels, Utrecht, Amsterdam. He settles in Rotterdam.

1 8 5 6

11 mars : Le marchand de tableaux, le Père Martin, organise une vente d'une partie des œuvres que Jongkind a laissées derrière lui à Paris; résultat décevant qui ne permet pas de payer tous ses créanciers.

Op 11 maart organiseert de kunsthandelaar Vader Martin de verkoop van een deel van Jongkinds werken, die hij in Parijs achterliet. Het magere resultaat is onvoldoende om alle schuldeisers te betalen.

11 March: The art dealer Father Martin organises a sale of a part of the work that Jongkind left behind in Paris; disappointing results, insufficient to pay all his creditors.

J. B. Jongkind

(1819-1891)

*Si vous voulez m'adresser
votre bonne et
bienveillante amitié*

J. B. Jongkind à son ami Eugène Smits, le 7 nov. 1865

Association loi de 1901 (France n° 23106P),
Paris. - fondée en 1970.

112 rue Compans, 75019, Paris, France.

1 8 5 7

Depuis le début de son *retour* en Hollande et jusqu'à la fin de celui-ci, en mars 1860, correspondance suivie avec Martin. Envois réguliers de tableaux à Paris et, de la part de Martin, envois réguliers de billets de 100 francs à Rotterdam. A la fin de juillet, et jusqu'en novembre, Jongkind revient prendre l'air parisien. A un dîner, le 2 août, il est en compagnie de Gustave Courbet, Jean-Baptiste Camille Corot (1796-1875), Jean-François Millet (1814-1875)... De retour en Hollande, il reçoit la visite du Dr Piogey, de Nadar et de Adolphe Beugniet.

Vanaf het begin van zijn *terugkeer* naar Nederland tot het einde in maart 1860, regelmatige briefwisseling met Martin. Jongkind verzendt geregeld werken naar Parijs en Martin stuurt regelmatig in ruil 100-frank biljetten naar Rotterdam. Van eind juli tot november keert Jongkind terug naar de Parijse lucht. Tijdens een diner op 2 augustus is hij in het gezelschap van Gustave Courbet, Jean-Baptiste Camille Corot (1795-1875), Jean-François Millet (1814-1875)... Bij zijn terugkeer naar Nederland krijgt hij bezoek van Dr. Piogey, Nadar en Adolphe Beugniet.

From the beginning of his *return* to the Netherlands until its end in March 1860, regular correspondence with Martin. Steady dispatching of paintings to Paris and in return, from Martin, regular forwarding of 100 Franc notes to Rotterdam. From the end of July until November, Jongkind returns to breathe the Paris air. During a dinner on 2 August, he is in the company of Gustave Courbet, Jean-Baptiste Camille Corot (1795-1875), Jean-François Millet (1814-1875)... Upon his return to the Netherlands, Dr. Piogey, Nadar and Adolphe Beugniet visit him.

1 8 5 8 - 1 8 5 9

Échange de tableaux et d'argent entre Rotterdam et Paris. Projets de retour à Paris. En 1858, il expose à Dijon où il obtient une médaille d'argent. En 1859, il expose au Salon, à Paris, par l'intermédiaire de Martin.

Uitwisseling van schilderijen en geld tussen Rotterdam en Parijs. Plannen om terug te keren naar Parijs. In 1858, tentoonstelling in Dijon, waar hij een zilveren medaille ontvangt. In 1859, tentoonstelling op "de Salon" te Parijs, door bemiddeling van Martin.

Exchange of paintings and money between Rotterdam and Paris. Plans to return to Paris. In 1858, exhibition in Dijon where he receives a silver medal. In 1859, exhibition at the Salon in Paris, through the intermediary of Martin.

1 8 6 0

Une lettre du 20 février à Eugène Boudin (1824-1898) prouve qu'Oscar-Claude Monet (1840-1926) considère Jongkind comme mort pour l'art ; il changera d'avis ! Le 7 avril, vente à Drouot d'œuvres que d'autres artistes avaient données à son profit.

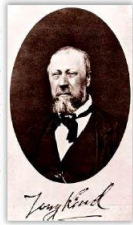
Een brief van 20 februari aan Eugène Boudin (1824-1898) bewijst dat Oscar-Claude Monet (1840-1926) Jongkind als dood voor de kunst beschouwt; maar hij zal zijn mening herzien! Op 7 april verkoop bij Drouot van werken van andere kunstenaars, waarvan de opbrengst voor Jongkind is bestemd, met name werk van :

A letter dated 20 February and addressed to Eugène Boudin (1824-1898) proves that Oscar-Claude Monet (1840-1926) considers Jongkind dead as far as art is concerned; he will change his opinion! On 7 April, sale at Drouot of works by other artists for his benefit.

Adolphe-Félix Cals (1810-1880), Jean-Baptiste Camille Corot, François Bonvin (1817-1887), Narcisse Diaz (1807-1876), Eugène Isabey, Charles Daubigny (1817-1878), Henri Harpignies (1819-1916), Théodore Rousseau (1812-1867), Philippe Rousseau (1816-1887), Achille-François Oudinot (1820-1891), François-Henri Nazon (1821-1902), Eugène Lavielle (1820-1889), Félix Ziem en d'autres, en tout plus de 88 artistes, ont donné une œuvre. L'idée de cette vente revient à l'origine au comte Armand Doria (1824-1896), assisté du peintre Adolphe-Félix Cals et du marchand de tableaux, Pierre-Firmin en anderen.

In totaal schonken meer dan 88 kunstenaars een werk. Het idee voor deze verkoop komt van graaf Armand Doria (1824-1896), bijgestaan door de schilder Adolphe-Félix Cals en de

artists, in all more than 88 artists, gave a work. The idea of this sale originates with Count Armand Doria (1824-1896), assisted by the painter Adolphe-Félix Cals and the art dealer Pierre-Firmin

J B Jongkind

(1819-1891)

Je vous voulez en remercier
votre bannière et
bienveillance amicale

J. B. Jongkind à son ami Eugène Smits, le 7 nov. 1865

Association loi de 1901 (France n° 23106P),
Paris. - fondée en 1970.

112 rue Compans, 75019, Paris, France.

Martin, dit le Père Martin.

Fin avril, il quitte Rotterdam pour Paris, assisté par Cals qui, mandaté par tous ses amis de Paris, était venu le chercher et ... régler ses dettes. Le retour à Paris ne se fait pas sans quelques incidents. Martin le prend en charge. Autre événement important de 1860 : Jongkind rencontre, chez Martin, Madame Joséphine Borrhée-Fesser (1819-1891). Peintre elle-même, elle sera sa compagne, sa "parente" comme il l'écrit lui-même dans plusieurs lettres, jusqu'à la fin de ses jours. La première lettre - qui nous soit parvenue - de Jongkind à Mme Fesser date du 14 juillet 1860. Cette rencontre fera que Jongkind connaîtra le Nivernais dès l'année suivante et, plus tard, le Dauphiné.

kunsthandelaar Pierre-Firmin Martin, die Vader Martin wordt genoemd.

Eind april verlaat hij Rotterdam en gaat naar Parijs, vergezeld door Cals, die hem met toestemming van al zijn Parijse vrienden komt halen en ook om al zijn schulden te betalen.

Zijn terugkeer naar Parijs verloopt niet zonder incidenten. Martin neemt alle zorg op zich. Een andere belangrijke gebeurtenis in 1860 : bij Martin ontmoet Jongkind Mevr. Joséphine Borrhée-Fesser (1819-1891). Zelf schilderes, zal zij zijn partner worden, zijn "verwante" zoals hij zelf schrijft in verscheidene brieven en dit tot het einde van zijn leven. Zijn eerste - ons bekende - brief aan Mevr. Fesser is gedateerd 14 juli 1860. Dankzij deze ontmoeting leert Jongkind reeds het volgende jaar de Nivernais kennen en later de Dauphiné.

Martin, called Father Martin.

At the end of April he leaves Rotterdam for Paris, accompanied by Cals who, authorised by all his Paris friends, came to get him and ...to pay his debts. The return to Paris was not without incidents. Martin takes charge of it all. Another important event of 1860: at Martin, Jongkind meets Madame Joséphine Borrhée-Fesser (1819-1891). A painter herself, she will be his companion, his "relative" as he himself writes in several letters, until the end of his life. The first letter – known to us - of Jongkind to Mme Fesser is dated 14 July 1860. Thanks to this meeting Jongkind will get to know the Nivernais as soon as the following year, and later, the Dauphiné.

1 8 6 1

S'installe 9 (devenu plus tard le 5) rue de Chevreuse à Paris, dans le quartier de Montparnasse, loin des cafés du quartier de Montmartre. Il gardera cette demeure jusqu'à ses derniers jours. Voyage dans le Nivernais où le mari de Mme Fesser, Alexandre Fesser (1811-1875) exerce le métier de cuisinier. Il est refusé au Salon, comme Jean-François Millet !

Hij vestigt zich te Parijs in de rue Chevreuse nr.9 (wat later nr.5 wordt), in de buurt van Montparnasse, ver van de cafés van Montmartre. Hij zal dit verblijf blijven behouden tot zijn dood. Reis naar de Nivernais, waar de echtgenoot van Mevr. Fesser, Alexandre Fesser (1811-1875) werkt als kok. Jongkind werd geweigerd op "de Salon", net als Jean-François Millet !

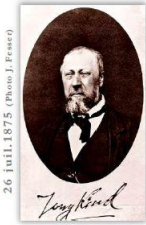
He settles at no.9 (which later becomes no.5) rue de Chevreuse in Paris, in the neighbourhood of Montparnasse, far from the cafés of Montmartre. He will keep this residence until his last days. Journey to the Nivernais where the husband of Mme. Fesser, Alexandre Fesser (1811-1875) works as a cook. He is refused at the Salon, just as Jean-François Millet!

1 8 6 2

Voyage en Normandie. S'arrête au Havre, à Sainte-Adresse, visite en outre Honfleur et Trouville. Première année normande de ses années de gloire d'où il rapportera une moisson abondante. Se lie d'amitié avec Eugène Boudin, rencontre Monet, Philippe Burty (1830-1890). Premières eaux-fortes inspirées par des thèmes hollandais. Article élogieux de Charles Baudelaire (1821-1867) à l'occasion de la publication de ces dernières dans *le Boulevard*.

Tocht in Normandië. Hij stopt onderweg in Le Havre, Sainte-Adresse en bezoekt onder meer Honfleur en Trouville. Het eerste jaar in Normandië van zijn gloriejaren waarin hij een overvloed aan werken zal scheppen. Knoopt vriendschap aan met Eugène Boudin, ontmoet Monet, Philippe Burty (1830-1890). Eerste etsen geïnspireerd op Nederlandse themas. Lovend artikel van de hand van Charles Baudelaire (1821-1867) ter gelegenheid van de publicatie van die etsen in *Le Boulevard*.

Travel in Normandy. He stops in Le Havre, in Sainte-Adresse, visits among others Honfleur and Trouville. First year in Normandy of his years of glory in which he will be productive in abundance. Strikes up a friendship with Eugène Boudin, meets Monet, Philippe Burty (1830-1890). First etched engravings inspired by Dutch themes. Laudatory article by Charles Baudelaire (1821-1867) on the occasion of the publication of these engravings in *le Boulevard*.

1 8 6 3

Refusé au Salon officiel, il expose trois toiles au *Salon des Refusés*. Mme Fesser expose aussi à ce *Salon*. Premier séjour prolongé à Honfleur.

Geweigerd op de officiële Salon stelt hij drie doeken tentoon op de *Salon des Refusés*. Ook mevr. Fesser stelt werk op deze Salon tentoon. Eerste lange verblijf te Honfleur.

Rejected at the official Salon, he exhibits three canvases at the *Salon des Refusés*. Mme Fesser also exhibits at this *Salon*. First prolonged sojourn in Honfleur.

1 8 6 4

Second séjour prolongé à Honfleur. Il visite Rouen, Le Havre, Villerville, Pont-l'évêque. Il rend plusieurs visites à la ferme Saint-Siméon. Relations d'amitié avec le jeune Monet, de 21 ans son cadet. Sa situation matérielle s'améliore. Ses relations avec Martin refroidissent; d'autres marchands de tableaux deviennent plus assidus auprès de Jongkind, Adolphe Beugniet entre autres, le marchand de tableaux en titre d'Eugène Isabey qui "commerce" aussi avec Delacroix. Sa clientèle privée s'élargit, en particulier Jean-Baptiste Théophile, dit Théophile Bascle (1824-1882), marchand de vins à Bordeaux.

Tweede verlengde verblijf te Honfleur. Hij brengt een bezoek aan Rouen, Le Havre, Villerville, Pont-l'évêque. Maakt diverse uitstappen naar de Saint-Siméon boerderij. Vriendschapsrelatie met Monet, die 21 jaar jonger is. Zijn financiële situatie verbetert. Zijn relatie met Martin verkoelt. Andere kunsthandelaars krijgen een grotere belangstelling voor Jongkind, waaronder Adolphe Beugniet, de vaste kunstdealer van Eugène Isabey, die ook "handel drijft" met Delacroix.

Zijn particuliere klantenkring wordt groter; de belangrijkste is Jean-Baptiste Théophile, genoemd Théophile Bascle (1824-1882), een wijnhandelaar uit Bordeaux.

Second prolonged sojourn in Honfleur. He visits Rouen, Le Havre, Villerville, Pont-l'évêque. He pays several visits to the Saint-Siméon farm. Friendly relations with Monet, 21 years his junior. His financial situation improves. His relations with Martin cool down; other art dealers develop a greater interest in Jongkind, Adolphe Beugniet among others, the titular art dealer of Eugène Isabey who also "trades" with Delacroix. The number of his private customers grows, in particular Jean-Baptiste Théophile, called Théophile Bascle (1824-1882), wine merchant in Bordeaux.

1 8 6 5

Participe au Salon avec trois tableaux. Troisième et dernier séjour à Honfleur. Il rencontre Boudin à nouveau.

Hij stelt drie schilderijen tentoon op de Salon. Derde en laatste verblijf te Honfleur. Nieuwe ontmoeting met Boudin.

Exhibits three canvases in the Salon. Third and last sojourn in Honfleur. He meets again with Boudin.

1 8 6 6

Participe au Salon avec deux tableaux. D'août à septembre, voyage aux Pays-Bas; il s'arrête à Bruxelles, Anvers, Rotterdam.

Tentoonstelling van twee schilderijen op de Salon. Van augustus tot september reist hij door Nederland, met tussenstops in Brussel, Antwerpen en Rotterdam.

Exhibits two canvases in the Salon. From August to September, travel in the Netherlands, stopping in Brussels, Antwerp and Rotterdam.

1 8 6 7

Participe au Salon avec deux tableaux. Nouveau voyage aux Pays-Bas, de la mi-août à la fin octobre, séjour à Anvers, Rotterdam.

Tentoonstelling van twee schilderijen op de Salon. Een volgende reis naar Nederland, van midden augustus tot eind oktober, met verblijf te Antwerpen en Rotterdam.

Exhibits two canvases in the Salon. Another trip to the Netherlands, from mid-August to the end of October, sojourn in Antwerp, Rotterdam.

J. B. Jongkind

(1819-1891)

*Je vous voulez en regard
votre bannière et
bienveillance amicale*

J. B. Jongkind à son ami Eugène Smits, le 7 nov. 1865

Association loi de 1901 (France n° 23106P),
Paris. - fondée en 1970.

112 rue Compans, 75019, Paris, France.

1 8 6 8

Participe au Salon avec deux tableaux. Fameuse série des "Démolitions" de Paris, tant à l'aquarelle qu'à l'huile. A l'occasion du Salon et dans un article paru dans *l'Événement Illustré*, en date du 1er Juin, Emile Zola parle longuement de Jongkind. Retourne faire un séjour aux Pays-Bas du 27 août au 7 septembre; il séjourne à Rotterdam, visite La Haye, Dordrecht, Delft. Alexandre Fesser, mari de Mme Fesser, prend congé du comte de Montsaunlin, dans le Nivernais, et entre chez le marquis de Virieu. C'est par cette relation qu'il visitera le Dauphiné, pour la première fois, en 1873.

Hij stelt twee schilderijen tentoon op de Salon. Befaamde reeks "Démolitions" van Parijs, zowel in aquarel als in olieverfschilderij. Emile Zola wijdt ter gelegenheid van "de Salon" op 1 juni een uitgebreid artikel aan Jongkind, dat wordt gepubliceerd in *l'Événement Illustré*. Terugkeer voor een verblijf in Nederland van 27 augustus tot 7 september. Verblijf in Rotterdam. Hij bezoekt Den Haag, Dordrecht en Delft. Alexandre Fesser, de echtgenoot van Mevr. Fesser, gaat uit dienst bij de graaf van Montsaunlin in de Nivernais en aanvaardt werk bij de Marquis van Virieu. Deze relatie zal voor Jongkind het bezoek aan de Dauphiné betekenen, voor het eerst in 1873.

Exhibits two canvases in the Salon. Famous series of "Demolitions" of Paris, both in watercolour and in oil. Emile Zola speaks of Jongkind at length in an article published in *l'Événement Illustré*, dated June 1 on the occasion of the Salon. Returning for a sojourn in the Netherlands from 27 August to 7 September, he stays in Rotterdam, visits The Hague, Dordrecht, and Delft. Alexandre Fesser, husband of Mme Fesser, leaves the service of the Count of Montsaunlin, in the Nivernais, and enters the service of the Marquis of Virieu. It is owing to this relationship that he will first visit the Dauphiné, in 1873.

1 8 6 9

Participe au Salon avec deux tableaux. Dernier voyage en Hollande; séjours à Rotterdam, Bruxelles, Dordrecht, Bois-le-Duc (ville où Mme Fesser passa sa jeunesse), Anvers.

Deelname aan de Salon met twee schilderijen. Laatste reis naar Nederland, verblijf in Rotterdam, Brussel, Dordrecht, 's-Hertogenbosch (waar Mevr. Fesser haar jeugd doorbracht) en Antwerpen.

Exhibits two canvases in the Salon. Last trip to the Netherlands; stays in Rotterdam, Brussels, Dordrecht, 's-Hertogenbosch (where Mme Fesser spent her youth), and Antwerp.

1 8 7 0

L'année de la guerre Franco-Prussienne. On le prend pour espion à Nantes où il se rendait pour fuir Paris assiégé. Séjour prolongé à Nevers, en raison de la guerre. Début d'une correspondance avec Jules, le fils de Mme Fesser, qui nous apportera beaucoup de renseignements.

Jaar van de Frans-Pruisische Oorlog. Hij vlucht weg uit het belegerde Parijs naar Nantes, waar men hem aanziet voor een spion. Door deze oorlog een lang verblijf in Nevers. Start van de briefwisseling met Jules, zoon van Mevr. Fesser, wat ons een schat aan informatie bezorgt.

Year of the Franco-Prussian war. He was taken for a spy in Nantes where he went to escape from besieged Paris. Due to the war, long sojourn in Nevers. Beginning of a correspondence with Jules, son of Mme Fesser, which will provide us with abundant information.

J B Jongkind

(1819-1891)

Je vous voulez en remercier
votre bannière et
bienveillance amicale

J. B. Jongkind à son ami Eugène Smits, le 7 nov. 1865

Association loi de 1901 (France n° 23106P),
Paris. - fondée en 1970.

112 rue Compans, 75019, Paris, France.

1 8 7 1

Jongkind et Mme Fesser reviennent à Paris. Le jeudi 4 mai, Jongkind reçoit la visite d'Edmond de Goncourt (1822-1896) qui est accompagné par Philippe Burty. En octobre Paul Cézanne (1839-1906) est accueilli par son ami d'enfance Philippe Solari (1840-1906), qui habite dans le même immeuble que Jongkind, 5 rue de Chevreuse. En décembre Solari, chez qui Cézanne demeure encore, reçoit la visite d'Émile Zola (1840-1902).

Jongkind en Mevr. Fesser keren terug naar Parijs. Op donderdag 4 mei krijgt Jongkind een bezoek van Edmond de Goncourt (1822-1896), in gezelschap van Philippe Burty. In oktober wordt Paul Cézanne (1839-1906) verwelkomd door zijn jeugdvriend Philippe Solari (1840-1906), die in hetzelfde gebouw als Jongkind (rue de Chevreuse nr. 5) woont. In december komt Émile Zola (1840-1902) op bezoek bij Solari terwijl Cézanne nog steeds bij hem woont.

Jongkind and Mme Fesser return to Paris. On Thursday 4 May, Jongkind is visited by Edmond de Goncourt (1822-1896) accompanied by Philippe Burty. In October, Paul Cézanne (1839-1906) is welcomed by his childhood friend Philippe Solari (1840-1906) who lives in the same building as Jongkind, 5 rue de Chevreuse. In December, Émile Zola (1840-1902) pays a visit to Solari while Cézanne is still staying with him.

1 8 7 2

Zola publie, le 24 janvier, un article élogieux sur Jongkind dans le Journal *La Cloche*. Participe au Salon avec une huile. Travaille beaucoup sur des vues de Paris.

Zola publiceert op 24 januari een lovend artikel over Jongkind in de krant *La Cloche*. Deelname aan de Salon met een olieverfschilderij. Hij werkt veel aan Parijse stadsgezichten.

Zola publishes a laudatory article on Jongkind in the journal *La Cloche* on 24 January. Exhibits in the Salon with an oil painting. Works a lot on views of Paris.

1 8 7 3

Il est refusé au Salon ; il n'y enverra désormais plus une seule œuvre. Premier séjour en Dauphiné avec Jules Fesser, fils de Mme Fesser, qui a pris un emploi chez le comte de Virieu dans le Dauphiné pendant les beaux jours. Voyage dans le midi : Avignon, Marseille. Séjour dans le Nivernais.

Hij wordt geweigerd op de Salon. Vanaf dat moment zendt hij geen enkel werk meer in. Eerste verblijf in de Dauphiné voor een paar mooie dagen met Mevr. Fessers zoon Jules, die in de Dauphiné werkt bij de graaf van Virieu. Trip naar het zuiden : Avignon en Marseille. Verblijf in Nivernais.

He is rejected at the Salon; henceforth, he will never again send a single work. First sojourn in the Dauphiné during some fine days with Jules Fesser, son of Mme Fesser, who took employment with the Count of Virieu in the Dauphiné. Journey to the South: Avignon, Marseille. Sojourn in the Nivernais.

1 8 7 4

Passe l'été dans le Nivernais, le dernier dans le Nivernais, et dans le Dauphiné. C'est l'année de la *Première Exposition Impressionniste*. Boudin y participe mais pas Jongkind.

Hij brengt de zomer door, de laatste in Nivernais, en de Dauphiné. Dit is het jaar van de *eerste impressionistententoonstelling*. Deelname van Boudin, doch niet van Jongkind.

Spends the summer in the Nivernais, the last one there, and in the Dauphiné. This is the year of the *First Impressionist Exhibition*. Boudin participates but not Jongkind.

J B Jongkind

(1819-1891)

Je vous vouleray m'excuser
votre bannière et
bienveillance amicale

J. B. Jongkind à son ami Eugène Smits, le 7 nov. 1865

Association loi de 1901 (France n° 23106P),
Paris. - fondée en 1970.

112 rue Compans, 75019, Paris, France.

1 8 7 5

En mars, mort d'Alexandre, mari de Mme Fesser. Séjour en Dauphiné, à Pupetière, Grenoble, Chambéry. Excursions en Suisse, à Genève, Lausanne, Nyon. Année de la mort de Corot aux obsèques duquel Jongkind assistera, de Jean-Baptiste Carpeaux (1827-1875), de Jean-François Millet (1814-1875).

In maart overlijdt Alexandre Fesser, echtgenoot van Mevr. Fesser. Verblijf in de Dauphiné, Pupetière, Grenoble en Chambéry. Uitstappen in Zwitserland, naar Genève, Lausanne, Nyon. Jaar van overlijden van Corot. Jongkind woont de begrafenis bij. Jaar van overlijden van Jean-Baptiste Carpeaux (1827-1875) en Jean-François Millet (1814-1875).

In March, the death of Alexandre Fesser, husband of Mme Fesser. Sojourn in the Dauphiné, in Pupetière, Grenoble, and Chambéry. Excursions in Switzerland, to Geneva, Lausanne, Nyon. Year of Corot's death, Jongkind is present during the funeral. Year of Jean-Baptiste Carpeaux's (1827-1875) and Jean-François Millet's (1814-1875) death.

1 8 7 6 - 1 8 7 7

Partage son temps entre Paris et Pupetière dans le Dauphiné. Nombreuses aquarelles du Dauphiné dans le « vallon de Pupetière ».

Hij verdeelt zijn tijd over Parijs en Pupetière in de Dauphiné. Veel aquarellen van de Dauphiné in de "vallei van Pupetière".

Divides his time between Paris and Pupetière in the Dauphiné. Numerous watercolours of the Dauphiné in the « valley of Pupetière ».

1 8 7 8

Jules achète la *villa Beau séjour* à la Côte-Saint-André. Jusqu'à sa mort, ce sera son adresse à la campagne, alors que la rue de Chevreuse sera celle de Paris. Il passera désormais l'été dans le Dauphiné et l'hiver à Paris à de rares exceptions près.

Jules koopt de *villa Beau-Séjour* in La Côte-Saint-André. Tot aan zijn dood blijft dit Jongkinds adres op het platteland, terwijl de rue de Chevreuse dat in Parijs blijft. Vanaf nu zal hij, op enkele uitzonderingen na, de zomers in de Dauphiné en de winters in Parijs doorbrengen.

Jules buys the *villa Beau séjour* in Côte-Saint-André. Until his death, this will be Jongkind's country address, while the rue de Chevreuse remains his address in Paris. From here on, with some rare exceptions, he will spend the summers in the Dauphiné and the winters in Paris.

1 8 7 9

Premiers tableaux *Paris sous la neige*.

Eerste olieverfschilderijen *Parijs onder de sneeuw*.

First canvases *Paris snow-covered*.

1 8 8 0

Premier hiver en Dauphiné, paysages de neige à la campagne. Voyage dans le midi; excursions à Marseille, Avignon, Sorgues, Nîmes, Narbonne, Béziers, Sète, La Ciotat, Port-Vendres, Toulon.

Eerste winter in de Dauphiné, sneeuwlandschappen op het platteland. Tocht naar het zuiden met uitstappen naar Marseille, Avignon, Sorgues, Nîmes, Narbonne, Béziers, Sète, La Ciotat, Port-Vendres, Toulon.

First winter in Dauphiné, snowy landscapes in the countryside. Trip to the South with excursions to Marseille, Avignon, Sorgues, Nîmes, Narbonne, Béziers, Sète, La Ciotat, Port-Vendres, Toulon.

J B Jongkind

(1819-1891)

*Si vous voulez m'adresser
votre bannière et
bienveillance amicale*

J. B. Jongkind à son ami Eugène Smits, le 7 nov. 1865

Association loi de 1901 (France n° 23106P),
Paris. - fondée en 1970.

112 rue Compans, 75019, Paris, France.

1 8 8 1

En hiver à la Côte-Saint-André, au printemps à Paris. Déséquilibre mental. Abus d'alcool.

Winter in La Côte-Saint-André, lente in Parijs. Geestelijke onevenwichtigheid en teveel alcohol-gebruik.

Winter in Côte-Saint-André, spring in Paris. Mental instability. Alcohol abuse.

1 8 8 2

Paul Detrimont, marchand de tableaux à Paris et ami personnel de Jongkind, organise une exposition des œuvres de Jongkind dans sa galerie. Jongkind est dans le Dauphiné et ne va pas à Paris pour l'occasion. Ce sera l'unique exposition personnelle de Jongkind de son vivant.

Paul Detrimont, kunsthandelaar in Parijs en persoonlijke vriend van Jongkind, organiseert een tentoonstelling van Jongkinds werken in zijn galerie. Jongkind is in de Dauphiné en gaat voor die gelegenheid niet naar Parijs. Dit zal gedurende zijn leven de enige tentoonstelling zijn, waar alleen werk van Jongkind wordt geëxposeerd.

Paul Detrimont, an art dealer in Paris and Jongkind's personal friend, organises an exhibition of Jongkind's works in his gallery. Jongkind is in the Dauphiné and does not go to Paris for the occasion. This will be the only exhibition exclusively of Jongkind's work during his lifetime.

1 8 8 3

Suite au décès de Théophile Bascle, le 31 décembre 1882, vente de sa collection à l'Hôtel Drouot, les 12, 13 et 14 avril 1883. Il y a là de Jongkind 83 tableaux et 21 aquarelles. Les tableaux atteignent des prix très élevés.

Als gevolg van het overlijden van Théophile Bascle op 31 december 1882 wordt zijn collectie in het Parijse Hotel Drouot op 12, 13 en 14 april 1883 verkocht. Groot aantal werken van Jongkind : 83 olieverfschilderijen en 21 aquarellen. De schilderijen halen zeer hoge prijzen.

As a consequence of the death of Théophile Bascle on 31 December 1882, sale of his collection at the Parisian auction house of Hôtel Drouot on 12, 13 and 14 April 1883. There are 83 canvases and 21 watercolours of Jongkind. The canvases fetch very high prices.

1 8 8 4

Ses anciennes idées paranoïaques demeurent. Il erre par monts et par vaux dans le Dauphiné, noue des liens d'amitié avec les paysans et leurs enfants.

Zijn oude paranoïde ideeën blijven aanwezig. Hij dwaalt over heuvels en dalen in de Dauphiné en hij knoopt vriendschap aan met de landelijke bewoners en hun kinderen.

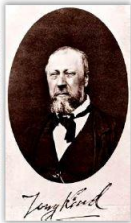
His old paranoid ideas remain. Roaming up hill and down dale in the Dauphiné, he establishes friendships with the peasants and their children.

1 8 8 5

Séjour à Paris, de plus en plus court année après année. Apposition d'une plaque commémorative sur la maison d'Hector Berlioz (1803-1869) à la Côte-Saint-André. Jongkind n'est pas invité parmi les officiels. Il note dans ses carnets le texte de la plaque commémorative.

Naarmate de jaren voorbijgaan, worden zijn verblijven in Parijs steeds korter. Inhuldiging van een gedenkplaat op het huis van Hector Berlioz (1803-1869) in La Côte-Saint-André. Jongkind bevindt zich niet onder de officiële genodigden. Hij noteert de tekst van de gedenkplaat in zijn schriften.

Shorter and shorter stays in Paris as the years pass. Unveiling of a commemorative plaque on the house of Hector Berlioz (1803-1869) in Côte-Saint-André. Jongkind is not invited among the officials. He notes down the text of the commemorative plaque in his notebook.

J B Jongkind

(1819-1891)

Je vous vouleray m'expliquer
votre bannière et
bienveillance amicale

J. B. Jongkind à son ami Eugène Smits, le 7 nov. 1865

Association loi de 1901 (France n° 23106P),
Paris. - fondée en 1970.

112 rue Compans, 75019, Paris, France.

1 8 8 6

Oeuvres principalement dauphinoises des environs de la Côte-Saint-André. Il peint cependant des *souvenirs* de Honfleur, de Paris, de Hollande etc...

Zijn onderwerpen behelzen voornamelijk de Dauphiné en La Côte-Saint-André. Toch schildert hij ook *herinneringen* van Honfleur, Parijs, Nederland, etc.

Subjects he works on are principally of the Dauphiné and Côte-Saint-André. He still paints also *souvenirs* of Honfleur, Paris, the Netherlands etc.

1 8 8 7

Séjourne un peu plus longtemps à Paris où il reçoit la visite d'Henri Rochefort (1831-1913). Fait une série de croquis et de peintures du jardin du Luxembourg.

Een wat langer verblijf in Parijs, waar hij een bezoek krijgt van Henri Rochefort (1831-1913). Hij maakt een aantal schetsen en schilderijen van de Luxemburgse tuin.

Stays a little longer in Paris where he is visited by Henri Rochefort (1831-1913). Makes a series of sketches and paintings of the Luxembourg garden.

1 8 8 8

Fait toujours énormément d'aquarelles et de croquis mais ne cherche plus à vendre.

Hij maakt nog steeds een indrukwekkend aantal aquarellen en schetsen, maar is niet langer op zoek naar kopers.

Still paints an enormous number of watercolours and sketches, but no longer looks for buyers.

1 8 8 9

Séjour en août à Paris pour l'Exposition Universelle où il accompagne les petits-enfants de Mme Fesser. Il passe l'hiver à la Côte Saint-André; souffre d'hallucinations.

Hij brengt de maand augustus door in Parijs voor l'Exposition Universelle waar hij Mevr. Fessers kleinkinderen vergezelt. Hij brengt de winter door in La Côte-Saint-André en lijdt onder hallucinaties.

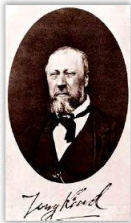
Spends August in Paris for the Universal Exhibition where he is accompanying Mme Fesser's grandchildren. He spends the winter in Côte-Saint-André, suffering from hallucinations.

1 8 9 0

Dernier voyage à Paris durant l'été. La statue de Berlioz est inaugurée à la Côte-Saint-André, le 28 septembre.

Laatste reis naar Parijs gedurende de zomer. Het standbeeld van Berlioz wordt op 28 september in Côte-Saint-André ingehuldigd.

Last trip to Paris during the summer. The statue of Berlioz is inaugurated in Côte-Saint-André on 28 September.

J B Jongkind

(1819-1891)

Si vous voulez m'adresser
votre bonne et
bienveillante amitié

J. B. Jongkind à son ami Eugène Smits, le 7 nov. 1865

Association loi de 1901 (France n° 23106P),
Paris. - fondée en 1970.

112 rue Compans, 75019, Paris, France.

1 8 9 1

Admis, le 27 janvier, à l'asile Saint-Robert de Saint-Égrève, près de Grenoble, où il décède le 9 février. Il est enterré au cimetière de la Côte-Saint-André, le 11 février. Le 23 novembre de la même année, Mme Fesser meurt. Ils sont tous deux enterrés, côte à côte, dans le cimetière de la Côte-Saint-André dans l'Isère, à cinq cents mètres de la villa « Beau-Séjour ».

Op 27 januari wordt hij opgenomen in het gesticht Saint-Robert te Saint-Égrève, bij Grenoble, waar hij op 9 februari overlijdt. Hij wordt op 11 februari begraven op de begraafplaats van La Côte-Saint-André. Op 23 november, datzelfde jaar, overlijdt ook Mevr. Fesser. Zij liggen zij aan zij begraven, op het kerkhof van Côte-Saint-André in het departement Isère, vijfhonderd meter van de villa "Beau-Séjour".

On 27 January he is admitted in the asylum of Saint-Robert in Saint-Égrève, near Grenoble, where he dies on 9 February. He is buried in the cemetery of Côte-Saint-André, on 11 February. On 23 November the same year, Mme Fesser dies. They are buried, side by side, in the cemetery of Côte-Saint-André in the department of Isère, five hundred meters from the villa « Beau-Séjour ».

Photo de la tombe de Johan Barthold
Jongkind.
Cimetière de la Côte Saint-André
(Isère) France.

Etienne Moreau-Néalton
Jongkind raconté par lui-même,
Paris 1918.
Fig. 173.

j'ai appris, que aussi vous
se rappelle souvent de moi
et surtout à mes ouvrages
en contemplant la nature
ses effets les terrains, les
variations à l'infini

j'ai appris que aussi vous se rappelle souvent de moi et surtout à [cause de] mes ouvrages en contemplant la nature, ses effets, ses terrains, ses variations à l'infini. (Orthographe de Jongkind.)

Jongkind à son ami César Bazin, 27 mai 1868
(In bulletin de la Société des Amis de Jongkind, B45HS03 31 décembre 2014)